

2016-02-23

Landstingsstyrelsen LS 2015-1527

Gällande ”Landstingsrevisorernas projektrapport 10/2015 Kompetensförsörjning i vården- åtgärder på central nivå”

Socialdemokraterna har tagit del av Landstingsrevisorernas projektrapport 10/2015 Kompetensförsörjning i vården - åtgärder på central nivå. Vårdens kompetensförsörjning är en avgörande framtidsfråga och vi Socialdemokrater har sedan många år föreslagit att detta arbete tydliggörs i en kompetensförsörjningsstrategi. Vi vill utifrån vad revisorerna skriver i sin rapport särskilt understryka några av våra farhågor.

Inledningsvis konstaterar revisorerna att det ibland är otydligt vem som ansvarar för genomförandet av landstingsstyrelsen respektive fullmäktiges beslutade åtgärder kring kompetensförsörjningen. Detta är naturligtvis oroande och visar på bristerna i nuvarande styrning.

Privata vårdgivare med landstingsavtal

Vi delar revisorernas syn när de skriver att det måste säkerställas att relevanta krav ställs i avtalen med privata vårdgivare. I Stockholms läns landsting utförs cirka en tredjedel av vård av privata vårdgivare genom vårdavtal på uppdrag av hälso- och sjukvårdsnämnden. I dessa avtal ställs krav på nödvändig kompetens för att utföra vårduppdraget. Men det är inte i samma utsträckning klart hur kompetensen i dessa verksamheter ska garanteras. Avtalen med vårdgivarna ger inte landstinget tillräckliga förutsättningar att följa upp vårdgivarnas kompetensbehov. Det påverkar förutsättningarna för LSF att göra ändamålsenliga analyser och åtgärdsplaner. Vad händer med en kompetensförsörjningsstrategi om stora delar av utövare av vård inte omfattas av densamma? Kan vi vara säkra på att kartläggningen är fullständig och att bilden är korrekt vad gäller framtida kompetensförsörjning?

Revisorerna poängterar att den vårdpersonal som idag är anställd hos privata vårdgivare med landstingsavtal kan vara morgondagens anställda hos en annan vårdgivare. LSF bör därför ta ett större ansvar för att bidra till att säkerställa kompetensen hos samtliga vårdgivare, inte bara de större landstingsägda akutsjukhusen. Detta innebär bl.a. att landstinget ska bidra till en möjlig kompetensförsörjning av all vård i länet, både den som drivs i egen regi och den som drivs av privata vårdgivare. Detta är ett förslag som Socialdemokraterna tycker att det är en god idé men som också kräver de privata vårdgivarnas delaktighet och ansvar i processen.

Ända sedan vårdvalen infördes har Socialdemokraterna ställt krav på att avtalen med privata utförare ska innehålla ett ansvar att delta i kompetensförsörjnings- och utbildningssystem så som ST- och AT-platser, fortbildning och delaktighet i forskning.

2016-02-23

LS 2015-1527

Vi tycker att det ska vara ett krav att samtliga vårdgivare aktivt ska delta i landstingets kompetensförsörjning, oberoende avtalsform.

Vad händer med kompetensförsörjningsplanerna?

Revisorerna beskriver vidare hur förvaltningar och bolag gör årliga kompetensförsörjningsplaner. Planerna beskriver kompetensgap och särskilda rekryteringsbehov samt åtgärder och aktiviteter. Dessa lämnas till LSF varje år och sammanställs inför LSFs strategiska planering. Enligt flera vårdgivare sker dock inte någon tydlig återkoppling till de avrapporterande verksamheterna kring hur de inlämnade underlagen används eller vilka åtgärder som planeras utifrån dem. Vi anser att det är angeläget att få till stånd en återkoppling till de verksamheter som lämnar in kompetensplaner.

Införandet av KOLL

Vi vill också belysa den svårighet som revisorerna nämner kring införandet av KOLL. Revisorerna anger att verksamheternas motivation att vara med i införande projektet måste öka. Om KOLL inte kan implementeras delar vi revisorernas bedömning att det finns risk att informationen i systemet inte kan användas som underlag rörande beslut kring landstingets kompetensförsörjning. Hur införandet av modellen i hela landstinget ska ske behöver förtydligas och klargöras från centralt håll i syfte att genomföra ett breddinförande.

Vi Socialdemokrater vill tydliggöra kravet på införande och att adekvata resurser avsätts för införande av KOLL så att det kan användas på önskat sätt.

Introduktionsanställning för undersköterskor

Revisorerna tar också upp ett projekt kring introduktionsanställning för undersköterskor från 2015. Projektet gällde arbetslivsintroduktionsanställningar för arbetslösa mellan 19-25 år som genomfört vård- och omsorgsutbildning. Dessa anställningar, med delvis statlig finansiering, skulle möjliggöra en kontinuerlig höjning av undersköterskekompetensen så att sjuksköterskorna kan avlastas och deras yrkesroll renodlas. Detta projekt lades ner med motivet att efterfrågan bland vårdgivarna var låg och att det finns tillräckligt många erfarna undersköterskor rekrytera.

Istället planerar nu LSF för en utbildnings- och/eller introduktionsaktivitet riktad mot nyanställda men erfarna undersköterskor.

Vår uppfattning är att det var olyckligt att inte projektet genomfördes. I planeringen av kommande insatser för den viktiga undersköterskegruppen behöver samverkan med de fackliga företrädarna fördjupas.